

KÖZÉP-EURÓPA TANULMÁNYOK 2015-TŐL FELVETTEKNEK

A DIPLOMAMUNKÁVAL ÉS A SZAKZÁRÓVIZSGÁVAL KAPCSOLATOS KÖVETELMÉNYEK

A DIPLOMAMUNKÁVAL ÉS A SZAKZÁRÓVIZSGÁVAL KAPCSOLATOS KÖVETELMÉNYEK:

MA szakzárás követelményei:

A mesterképzésben résztvevő valamennyi hallgató a szak lezárásaként a TVSZ előírásainak megfelelően szakdolgozatot készít, melyre 20 kreditpontot kap. A hallgatóknak közép-európai témakörben kell témát választaniuk és szakdolgozatot készíteniük. A szakdolgozat a hallgató önálló munkája, amelyet a tudományos munka feltételeinek megfelelően kell elkészítenie (hivatkozások, idézések, szakirodalom és forrásfelhasználás). Fontos, hogy a dolgozat tükrözze a hallgató szakirodalmi tájékozottságát, a témára vonatkozó források ismeretét és képes legyen a választott témáról összegző áttekintést és kritikai értékelést adni. A tényfeltárás és az értelmezés területén a hallgatónak új eredményt kell nyújtania, s ezáltal bizonyítania, hogy ismeri az adott tudományterület módszereit. Plágium gyanúja esetén a szerző ellen fegyelmi eljárás indítható. A szakdolgozat minimális terjedelme 160 000 leütés kell, hogy legyen (Times New Roman betűtípus, 12-es betűméret, 1,5-ös sorköz).

A hallgatót a szakdolgozat elkészítésében a témavezetője segíti, aki az egyetem oktatója, tudományos kutatója és tudományos minősítéssel kell rendelkeznie. A szakdolgozat akkor nyújtható be, ha a témavezető írásban nyilatkozik arról, hogy a szakdolgozatot beadásra alkalmasnak találja. A szakdolgozatot bizottság előtt kell megvédeni, s a védelem nyilvános. A szakdolgozatot a záróvizsga előtt két szakértőnek kell kiadni bírálatra. A szakdolgozat védelem a záróvizsga része, melynek lebonyolítását a TVSZ szabályozza.

DIPLOMAMUNKA

Formai követelmények:

- A dolgozatot elektronikus formában kell elkészíteni, és elektronikusan (PDF, vagy Word formátumban) kell felölteni a Neptun tanulmányi rendszerbe. A szakdolgozat-leadás során egyetlen dokumentum feltöltésére van lehetőség a mellékletekkel együtt.
- A diplomamunka borítóján feltüntetendő a „diplomamunka” megjelölés, a diplomamunkát készítő neve és a leadás éve, ezen túl pedig a dolgozat teljes címe; a témavezető neve; az egyetem, a kar, a képzés és (amennyiben van) a szakirány megnevezése.
- A hallgatónak feltöltés során nyilatkozni kell a Neptunban, hogy a munka saját szellemi terméke (Kérjük, hogy figyelje az Egyetem plágium-ellenőrzésre vonatkozó szabályozását!)
- 2021-től minden hallgató csak témavezetői támogatással adhatja le dolgozatát.

Szakzáróvizsgára bocsátás feltételei:

Záróvizsgát az a hallgató tehet, aki abszolutóriummal rendelkezik és az Egyetemmel szemben nincsenek tartozásai (tandíj, könyvtári könyv, stb.), valamint a szakdolgozatát határidőre leadta, s arra legalább elégséges minősítést kapott.

A szakzáróvizsga menete:

A záróvizsga két részből áll: a szakdolgozat megvédéséből, valamint a képesítési követelményekben előírt szóbeli vizsgából.

- A szakdolgozat megvédésére a hallgató témavezetőjét és a felkért bírálót, bírálókat is meg kell hívni.
- A vizsga második részében a hallgató tételt húz, majd a felkészülési idő után a húzott témát kifejti a bizottság előtt. A záróvizsga témakörei, melyek alapján a tétel megválasztására kerülnek (a konkrét, számozott tételre lásd később, e dokumentum 2-3. oldalán):

Közép-Európa politikatörténete

A Habsburg Birodalom (politika, gazdaság, társadalom, irodalom, kultúra, nyelvek, kisebbségek)

Közép-Európa gazdasága, társadalma

Közép-Európa kultúrája, irodalma

A térség népei, nyelvei

A kisebbségek helyzete (kultúra, társadalom, jogi viszonyok)

Közép-Európa a nemzetközi kapcsolatok rendszerében

Közép-Európa és az USA

Közép-Európa és a Szovjetunió

Közép-Európa és az Európai Unió

Magyarország (politika, kultúra, irodalom, gazdaság, társadalom)

A szakzáróvizsga értékelése:

A záróvizsgát bizottság előtt kell letenni (legalább 3 tagú és minősített oktatókból áll), s a vizsgát ötfokozatú értékeléssel minősítik. A bizottság elnöke egyetemi tanár, professzor emeritus vagy egyetemi docens lehet. A bizottság állandó tagjaként csak a rektor vagy a dékán által megbízott személy vehet részt. A bizottságban egy ún. külső, tehát az Egyetemmel jogviszonyban nem álló személynek is részt kell vennie.

AZ OKLEVÉL MINŐSÍTÉSE:

Sikeres záróvizsga és az előírt nyelvi vizsga(ák) teljesítése után az Egyetem a hallgatónak kiállítja az oklevelet, amely tanúsítja a tanulmányok sikeres elvégzését. A hallgató kérésére az Egyetem magyar nyelvű oklevélmellékletet állít ki az Európai Bizottság és az Európa Tanács által kidolgozott oklevélmelléklet szerint.

végzettségi szint: mesterfokozat (magister, master; rövidítve: MA)

– szakképzettség: okleveles K közép-Európa tanulmányok szakos bölcsész

– a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Central European Studies Expert

Az oklevél minősítését a diplomamunkára kapott és a szakzáróvizsgán megszerzett érdemjegyek számtani átlaga adja, egész számra kerekítve a HKR 84. § szerint:

- kiváló, ha az átlag 5,00,
- jeles, ha az átlag: 4,51-4,99,
- jó, ha az átlag 3,51-4,50,
- közepes, ha az átlag 2,51-3,50,
- elégséges, ha az átlag 2,00-2,50.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK:

A SZAKZÁRÓVIZSGA TÉTELEI:

1. Közép-Európa fogalmának kialakulása és változásai
2. A Habsburg Birodalom politikai rendszere, 1790-1918
3. A Habsburg Birodalom gazdaság- és társadalomtörténete, 1790-1918
4. Irodalom, kultúra, nemzetiségek a Habsburg Birodalomban, 1790-1918
5. Közép-Európa politikatörténete a 19. században
6. Közép-Európa politikatörténete a 20. század első felében
7. Közép-Európa politikatörténete 1945-től 1989-ig
8. Nemzeti mozgalmak Közép-Európában a 19. században
9. Az 1989-90-es rendszerváltozások és következményeik. Új politikai rendszerek 1990 után
10. A térség népei, nyelvei (nyelvi mozgalmak, az irodalmi nyelvek kialakulása)
11. A kisebbségek helyzete (kultúra, társadalom, jogi viszonyok)
12. Kulturális kapcsolatok és kölcsönhatások Közép-Európában a 19-20. században
13. Építészet és városfejlődés Közép-Európában a 19-20. században
14. Irodalmi irányzatok Közép-Európában a 20. században
15. Modern irodalmak Közép-Európában 1945 után
16. Közép-Európa társadalomfejlődése a 20. században: közös vonások és helyi eltérések
17. Közép-Európa gazdaságának jellemzői a 20. században
18. Közép-Európa és az USA
19. Közép-Európa, a Szovjetunió és a posztszovjet térség
20. Közép-Európa és az Európai Unió
21. Regionális kapcsolatok, konfliktusok és kooperációk a térségben (Quadrangone, V4, CEFTA, slavkovi hármak stb.)
22. Magyarország története 1848-tól 1918-ig (politika, gazdaság, társadalom, kultúra)
23. Magyarország története 1919-től 1945-ig (bel- és külpolitika, gazdaság, társadalom, kultúra; Magyarország a második világháborúban)
24. Magyarország története 1945-től 1990-ig (politika, kultúra, gazdaság, társadalom)

A SZAKZÁRÓVIZSGÁHOZ JAVASOLT OLVASMÁNYLISTA:

Általános irodalom; Közép-Európa fogalma, kultúra és identitás

Szűcs Jenő: *Vázlat Európa három történelmi régiójáról*. Budapest, Magvető, 1988. 136 p.

Mészáros Andor - Illés Pál Attila - Ábrahám Barna: *Bevezetés Közép-Európa kultúráiba*. Budapest: Szent István Társulat, 2008.

Ábrahám Barna - Gereben Ferenc - Stekovics Rita (szerk.) *Nemzeti és regionális identitás Közép-Európában*. Piliscsaba: Pázmány Péter Katolikus Egyetem BTK, 2003.

Varga, Bálint: Nation and Region in Central Europe. In: Marczin, Moskalewicz; Wojchiech, Przybylski (ed.) *Understanding Central Europe*. New York – London: Routledge Taylor & Francis Group, (2018) pp. 151-155. (Az MTMT-ben hozzáférhető!)

Módos Péter (szerk.): *Közép-európai olvasókönyv*. Budapest: Osiris - Közép-európai Kulturális Intézet, 2005.

Szláv civilizáció (irodalom, nyelv, történelem). Szerk. Lukács István. Digitális oktatási segédanyag. <http://gepeskonyv.btk.elte.hu/adatok/Szlavisztika/79Luk%0E1cs/szlovak-irodalom.htm> * (A weboldalon a felső, vízszintes menüsorban az egyes népek nevére kattintva jelennek meg a hozzájuk tartozó 'Irodalom', 'Nyelv', illetve 'Történelem' menüpontok.)

Kisebbségekkel és nyelvekkel kapcsolatos tételekhez:

Ács Zoltán: *Nemzetiségek a történelmi Magyarországon*. Budapest: Kossuth Könyvkiadó, 1984.

Szláv civilizáció (irodalom, nyelv, történelem). Szerk. Lukács István. (lásd fentebb)

Történeti tételekhez:

Wandycz, Piotr: *A szabadság ára. Kelet-Közép-Európa története a középkortól máig*. Osiris, Bp., 2004.

Halecki, Oskar: *Az európai civilizáció peremén*. Osiris-Századvég-2000, Bp., 1999.

Niederhauser Emil: *Kelet-Európa története*. Budapest: História - MTA Történettudományi Intézet, 2001.

Mészáros Andor – Halász Iván – Illés Pál Attila: *Visegrádi kézikönyv. Történelem – politika – társadalom*. Esztergom: Szent Adalbert Közép- és Kelet-Európa Kutatásokért Alapítvány, 2017.

Bottoni, Stefano: *A várva várt Nyugat. Kelet-Európa története 1944-től napjainkig*. MTA BTK TTI, Bp., 2014.

http://real.mtak.hu/18968/1/K%C3%B6nyv_bottoni%20%20UTOLS%C3%93%20PDF%202014.09.12.pdf

Judson, Pieter M.: *The Habsburg Empire: A New History*. The Belknap Press of Harvard University Press, 2016.

Moravánszky Ákos: *Versengő látomások: Esztétikai újítás és társadalmi program az Osztrák-Magyar Monarchia építészetében 1867-1918*. Bp., Vince Kiadó, 1998.

Kaposi Zoltán: *A XX. század gazdaságtörténete*. Pécs, Dialóg Campus, 2004.

Ország történetek (opcionális, a terület iránti érdeklődés függvényében):

Kovac, Dusan (Kováč, Dušan): *Szlovákia története*. Kalligram, Pozsony, 2011.

Jaroslav Pánek: *A History of Czech Lands*. Karolinum, Praha, 2011.

Szokolay Katalin: *Lengyelország története*. Balassi, Bp., 2006.

Sokcsevits Dénes - Szilágyi Imre - Szilágyi Károly: *Déli szomszédaink története*. Budapest: Bereményi, 1994.

Juhász József: *Volt egyszer egy Jugoszlávia. A délszláv állam története*. Budapest: Aula, 1999.

Karl Vocelka: *Ausztria története*. [A szakirodalmat összeáll. Bihari Péter.] Budapest: Corvina, 2006.

Erich Zöllner: *Ausztria története*. Budapest: Osiris Kiadó - 2000 Irodalmi és Társadalmi Egyesület, 1998.

Kerekes Lajos: *Ausztria története 1918-1955*. Budapest: Akadémiai Kiadó 1966.

Gergely András (szerk.): *19. századi magyar történelem, 1790-1918*. Budapest: Korona, 2001.

Romsics Ignác: *Magyarország története a 20. században*. Budapest: Osiris, 1999.

Balogh László: *Románia története*. Budapest: Aula, 2001.

Irodalom- és kultúratudományi tételekhez:

Vajda György Mihály: *Keletre nyílik Bécs kapuja - Közép-Európa kulturális képeskönyve 1740-1918*. Budapest, 1994.

Fried István: *Bolyongás a (kelet-)közép-európai irodalmi labirintusban. Egy soknyelvű, sokműveltségű régió "természet"-rajza*. Budapest: Lucidus, 2014.

Bojtár Endre: *Hazát és népet álmodánk. A felvilágosodás és a romantika a közép- és kelet-európai irodalmakban*. Budapest: Typotex, 2008.

Carl E. Schorske: *Bécsi századvég. Politika és kultúra*. Budapest: Helikon, 1998.

(Erdetiben: Carl E. Schorske: *Fin-de-Siècle Vienna: Politics and Culture*. New York: Knopf, 1980.)

Nina Berend, Elisabeth Knipf-Komlósi (Hg./eds.): *Sprachinselnwelten:*

Entwicklung und Beschreibung der deutschen Sprachinseln am Anfang des 21. Jahrhunderts = The World of Language Islands: the Developmental Stages and the Description of German Language Islands at the Beginning of the 21st Century. Frankfurt am Main: Lang, 2006. (kétnyelvű könyv)

Szláv civilizáció (irodalom, nyelv, történelem). Szerk. Lukács István. Digitális oktatási segédanyag. <http://gepeskonyv.btk.elte.hu/adatok/Szlavisztika/79Luk%E1cs/szlovak-irodalom.htm> * (A weboldalon a felső, vízszintes menüsorban az egyes népek nevére kattintva jelennek meg a hozzájuk tartozó 'Irodalom', 'Nyelv', illetve 'Történelem' menüpontok.)